# Online vzdělávání v Knihovně města Ostravy [1]

## Autor:

- BUREŠOVÁ, Jarmila [2]

## Číslo:

- 2020, ročník 29, číslo 1 [3]

## Rubrika:

- Kolektivní členové informují [4]

## Klíčová slova:

- Knihovna města Ostravy [5], oborové vzdělávání [6]

## Region:

- 10 Region Moravskoslezského a Olomouckého kraje [7]

V době nouzového stavu a uzavření knihoven se přímo nabízelo naplno využít možnosti online vzdělávání. V Knihovně města Ostravy [8] jsme tyto formy vzdělávání a komunikace využívali již dříve, ovšem ne v tak masivním rozsahu. Hlavními kritérii byl obsah, přístup zdarma a certifikace. Necertifikované online kurzy nebyly započítány do doporučovaného rozsahu vzdělávacích hodin, nicméně byly počítány v rámci pracovní doby.

V první fázi se jednalo o práci s již ověřenými poskytovateli. Na prvním místě můžeme jmenovat portál Kurzy.knihovna.cz [9], viz tab. 1.
Tab. 1: Účast v kurzech dostupných na portálu Kurzy.knihovna.cz

| Kurz | Počet účastníků |
|---|---|
| Portál Knihovny.cz | |
| Citace pro knihovníky | |
| Informační bezpečnost | |
| GDPR | |
| Využití webinářů v knihovnách | |
| Vzdělávací technologie pro knihovníky | |
| Základy práce s dotykovými zařízeními | |
| Škola21 | |
| Úvod do library advocacy pro veřejné knihov | |

Ohromný zájem napříč knihovnou jako vždy vzbudily kurzy portálu Seduo.cz [10], viz tab. 2.
Tab. 2: Účast v kurzech na portálu Seduo.cz

| Kurz | Počet účastníků |
|---|---|

© Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2017–2024
ISSN 1213-5828

| | |
|---|---|
| Mildfulness I: Jak zlepšit svou pozornost a zachovat si nadhled | 59 |
| Komunikace s lidmi v souladu s fungováním mozku | 58 |
| Vzdělávání jako součást života | 57 |
| Úvod do G Suite – bezpečnost v cloudu, hesla a Chrome | 50 |
| Home office a sebedisciplína | 48 |
| Jak zvládat emoce a udržet si dobrou psychickou kondici | 44 |
| Pracujte na dálku a svobodně | 44 |
| Naučte se konečně opravdu anglicky | 40 |
| Začínáme s fundraisingem | 40 |
| Krize. Nadhled. Meditace. | 39 |
| Budujte kariéru v jakémkoli věku | 36 |
| Networking: přirozená cesta k profesní spolupráci | 36 |
| Psychika v pohodě i v době koronaviru | 34 |
| Projektové řízení krok za krokem | 33 |
| HCD: Design zaměřený na člověka | 30 |
| 76 nejčastěji zaměňovaných slov angličtině | 29 |
| Hravá angličtina pro celou rodinu | 22 |
| Obchodní myšlení | 19 |
| Chytrá marketingová strategie | 16 |
| Zákoník práce v časech epidemie | 16 |
| Finanční a investiční gramotnost | 14 |
| Společenská odpovědnost a etika | 13 |
| Obyčejný byznys v neobyčejné době | 9 |
| Začínáme s Sklikem | 8 |
| Vytvořte si vlastní web pomocí WordPressu | 5 |
| Sociální sítě pro začátečníky | 4 |
| Jak úspěšně najít práci | 3 |
| Základy pro svět prezentací | 3 |

© Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2017–2024
ISSN 1213-5828

| Kurz | Počet účastníků |
|---|---|
| Co potřebuje HR specialista | 2 |
| Nábor nových zaměstnanců v souladu s GDPR | 2 |
| Home office a vedení týmu na dálku | 1 |
| Jak zlepšit svou pozornost a zachovat si nadhled | 1 |
| Mildfulness II: Jak zvládat stres | 1 |
| Přirozená cesta k profesní spolupráci | 1 |
| Start speaking | 1 |

V obou případech jsou kurzy řazeny podle počtu účastníků.

Mohla bych přidat další přehled absolvovaných kurzů od dalších poskytovatelů:

- EPALE [11];
- KISK ONLINE [12];
- EDUin [13];
- O2 Chytrá škola [14].

Nabídku certifikovaných online kurzů rozšířila googlovská Digitální garáž [15]. Nové informace jsme získávali také prostřednictvím následujících zdrojů:

- Lepší senior [16];
- Jeden svět na školách [17];
- Živá knihovna (projekt Amnesty International) [18];
- Člověk v tísni [19];
- Buď safe online [20];
- Khan Academy [21];
- kurzy VímVíc.cz [22];

© Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2017–2024
ISSN 1213-5828

- Digiskills.cz [23];
- Onlinejazyky.cz [24];
- Distančně.cz [25];
- Mikrokurzy na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity [26];
- Talentwork [27].

Tento výčet není samoúčelný. Lze z něj vyčíst, na co jsme se kromě knihovnických a knihovních témat jako zaměstnanci Knihovny města Ostravy zaměřovali, o čem jsme se domnívali, že nám pomůže lépe zvládnout neznámou situaci. Jakýsi „čas navíc" jsme využili také k osobnímu rozvoji a relaxaci, s možným začleněním do své práce.

Nastudovali jsme také řadu online materiálů, e-knih, učili se z webů kritickému myšlení, čtenářské a mediální gramotnosti apod. Studovali jsme metodické materiály, dokumenty, záznamy ze seminářů, odborné časopisy ze stránek Národní knihovny ČR (viz např. Studijní texty a e-learning na portálu Informace pro knihovny [28] a Studijní pomůcky pro knihovníky [29]), Moravské zemské knihovny v Brně (viz Vzdělávání knihovníků [30]) a Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě (viz Studijní texty [31] a Dokumenty pro knihovníky [32]).

Potěšující jsou reakce kolegyní: „Moc děkuji za poslané dokumenty, povedlo se je z úschovny stáhnout bez problémů. Aktuálně čtu a vypisuji z dokumentu Čtenářská gramotnost, takže až skončím tohle, přejdu na ty další. Jinak ta Čtenářská gramotnost je shrnutá perfektně. Skvěle se to čte, je to pěkně vysvětlené."

Nebo další na zadání „Nudíte se? Zkuste online kurz o menšinách od Amnesty International" odpovídá: „My se nenudíme, my studujeme."

Další radostí byl vznik nových lekcí informačního vzdělávání, besedy pro děti i dospělé, vycházejících z čerstvě nabytých poznatků.

Nejen samostudium, ale i online komunikace se ukázala jako důležitý faktor přispívající k udržení psychické pohody, k povzbuzení, motivaci a samozřejmě i k zadávání úkolů a jejich kontrole. Ke komunikaci na všech úrovních jsme ke společným online schůzkám využívali různé nástroje – WhatsApp, Viber, Google Hangouts nebo Hangouts Meet pro video schůzky. K dispozici jsou i různé další nástroje pro videokonference a webináře [33]. Nicméně webinářů bylo v tomto období méně.

Několikaletou samozřejmostí je pro nás sdílení a možnost týmové práce na platformě Google Docs [34], resp. G Suite [35].

Chcete-li se lépe orientovat v dalších vzdělávacích online platformách, aplikacích a nástrojích a jejich kladech a záporech, shrnutí nabízí server WebhostingCentrum.cz [36] nebo platforma EDTECH KISK [37]. Uvedenou tematikou se rovněž zabývá kniha Jak na virtuální školení [38] (je zdarma ke stažení).

Tento přehled není úplný, což ani nebylo jeho cílem. Ilustruje, jak jsme si v dané době a s danými prostředky poradili.

Zhodnocení téměř tříměsíčního období maximálního využití online zdrojů je jasné. Některé webináře, kurzy apod. nám byly v této době poskytnuty zcela zdarma a díky tomu jsme poznali špičku vzdělávání dospělých – Tomáše Langera, Petera Urbance a mnohé další. To je zřejmým pozitivem.

© Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2017–2024
ISSN 1213-5828

Časovou i finanční úsporou je „tady a teď", žádné zvažování „jet či nejet těch 350 km". To je další plus. Raději pracuji večer? Není problém. Ti, kteří se tak trochu obávali, zda zvládnou nápor dalších informací spojených s vyhledáváním, přihlašováním, s hledáním mikrofonu, kamery, zjistili, že je to přístupné všem. Již teď je jasné, že online vzdělávání bude naše cesta, byť samozřejmě ne jediná.

Z Knihovny města Ostravy se loučím citátem Johna Lennona: „Na konci vždy vše dobře dopadne. A jestli to dobře nedopadlo, tak to potom ještě není konec."

**URL zdroje:** https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/online-vzdelavani-v-knihovne-mesta-ostravy

**Odkazy**

[1] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/online-vzdelavani-v-knihovne-mesta-ostravy
[2] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/buresova-jarmila
[3] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1
[4] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/kolektivni-clenove-informuji
[5] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovna-mesta-ostravy
[6] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/oborove-vzdelavani
[7] https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/regiony/10-region-moravskoslezskeho-olomouckeho-kraje
[8] http://www.kmo.cz/
[9] https://kurzy.knihovna.cz/
[10] https://www.seduo.cz/
[11] https://kurzy.epale.cz/
[12] https://kisk.phil.muni.cz/kiskonline
[13] https://www.eduin.cz/
[14] https://www.o2chytraskola.cz/
[15] https://learndigital.withgoogle.com/digitalnigaraz/courses
[16] https://lepsisenior.cz/kriticke-mysleni/
[17] https://www.jsns.cz/
[18] https://www.amnesty.cz/vzdelavani/zive-knihy/
[19] https://www.clovekvtisni.cz/
[20] https://www.budsafeonline.cz/
[21] https://cs.khanacademy.org/
[22] https://www.vimvic.cz/kurzy
[23] https://www.digiskills.cz/
[24] https://www.onlinejazyky.cz/
[25] https://www.distancne.cz/
[26] https://webcentrum.muni.cz/muniarts2/mikrokurzy
[27] https://talentwork.cz/
[28] https://ipk.nkp.cz/akce/studijni-texty
[29] https://studujte.nkp.cz/
[30] https://www.mzk.cz/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku
[31] https://www.svkos.cz/pro-knihovny/studijni-texty/
[32] https://www.svkos.cz/pro-knihovny/dokumenty-pro-knihovniky/
[33] https://www.webhostingcentrum.cz/nastroje-pro-videokonference-a-webinare/
[34] https://www.google.com/docs/about/
[35] https://gsuite.google.com/
[36] https://www.webhostingcentrum.cz/nejlepsi-vzdelavaci-online-platformy/#Placene_a_neplacene_online_kurzy
[37] https://medium.com/edtech-kisk/vzd%C4%9Bl%C3%A1vac%C3%AD-platformy-v-roce-2020-e4baf1cb30bb
[38] https://recruitment.academy/cz/jak-na-virtualni-skoleni

© Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, 2017–2024
ISSN 1213-5828